

الزامات تولید و تجارت جهانی صنایع خودروسازی

دکتر مهدی فتح اله، رییس موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

دنیای اقتصاد - صبح اقتصاد

خودرو بدرستی یک صنعت جهانی است. سهم آن در تولید ناخالص جهان معادل تولید ناخالص داخلی کشور انگلستان است. سالانه بیش از ۷۰ میلیون خودرو در جهان تولید می شود که برای بیش از ۱۰۰ میلیون نفر در ۱۰۰ کشور جهان اشتغال ایجاد کرده است. بیشتر کشورهای صنعتی و تعدادی از کشورهای در حال توسعه از مهم ترین تولیدکنندگان و صادرکنندگان آن هستند. بهره‌وری بالای این صنعت و حقوق و مزایای بالاتر پرداختی صنعت خودرو، معمولاً آن را در زمره جذاب ترین صنایع در اکثر کشورها قرار می دهد و بر حسب هزینه های تحقیق و توسعه، صنعت خودرو معمولاً در رتبه های بالایی قرار می گیرد. در این صنعت سالانه حدود ۱۰۰ میلیارد دلار در بخش تحقیق و توسعه هزینه می شود.

به علت ارتباطات قوی این صنعت با دیگر بخشهای اقتصادی، تأثیر نهایی هر شوکی روی این صنعت در کل اقتصاد کشورها بسیار قابل توجه است. از این رو، نوسانات صنعت خودرو بالاتر از نوسانات بخش صنعت در کل اقتصاد است. معمولاً چرخه های تجاری و صنعت خودرو در یک امتداد و توأمان حرکت می کنند. لذا تأثیر چرخه های تجاری روی صنعت خودرو زیاد است.

به واسطه اهمیت این صنعت و ملی شمرده شدن آن، معمولاً بیشتر دولت ها به اشکال متفاوتی از این صنعت حمایت می کنند که می تواند به شکل اعطای یارانه به خریداران خودرو و یا کمک های مستقیم به خودروسازان و یا مداخله مستقیم در برنامه های نوسازی و بازسازی کارخانجات باشد.

همچنین به روز کردن مدل های خودرو توسط سازندگان در هر سال بخشی از عملیات عادی تولید محسوب می شود. هنگامی که یک سازنده تصمیم می گیرد تغییرات عمده ای را در طراحی یک خودرو پیاده کند، این امر می تواند به تأخیر در عرضه آن، افزایش هزینه و کندتر شدن رشد درآمد وی منجر شود. یک طراحی جدید همیشه یک گزاره مخاطره آمیز است، گرچه ممکن است سود بلندمدتی را برای یک سازنده به ارمغان آورد.

با توجه به اهمیت صنعت خودرو و زوایای و ابعاد مختلف این صنعت، آگاهی از الزامات تولید و تجارت جهانی صنایع خودروسازی جهان برای سیاست گذاری آینده خودروسازی کشور بسیار با

اهمیت است. سال‌های پیش‌رو دوره زمانی انتقالی در صنعت خودرو برای تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان خواهد بود. تولیدکنندگان در فشار رقابتی با یکدیگر و اعمال مسائل زیست محیطی ناگزیر به سرمایه‌گذاری در تولید خودروهای کارآتر و سبزتر خواهند بود. با توسعه این صنعت، خریداران این کالا نیازمند آموزش برای هدایت خودروهای جدید خواهند بود. حضور نسل جدید خودروها نیازمند بازنگری در زیرساخت‌ها، قوانین و استانداردها از سوی دولت‌ها خواهد بود. تغییر مسیر تولید تجاری و مالکیت خودرو از کشورهای پیشرفته به سمت اقتصادهای نوظهور در حال توسعه باعث شده خودرو از نماد موفقیت اقتصادی کشورهای صنعتی به نماد درخشان دستاوردهای کشورهای جنوب مبدل شود. با هدف تسخیر بازارهای جدید روند بازار خودرو به سمت طراحی و ساخت اتومبیل‌های ارزان و کم مصرف در سایز متوسط و کوچک حرکت خواهد کرد.